

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DERS KATALOG FORMU / COURSE DESCRIPTION FORM

FAKÜLTE: FACULTY:	Edebiyat Fakültesi Faculty of Arts																
BÖLÜMÜ: DEPARTMENT:	Arapça Mütercim ve Tercümanlık Arabic Translation and Interpreting																
DERSİN ADI: COURSE TITLE:	Çeviride Terminoloji Yönetimi Terminology Management in Translation																
KODU: COURSE CODE:	TRA223	YARIYIL: SEMESTER:	3. (ÜÇÜNCÜ) 3 rd (THIRD)														
KREDİSİ: CREDIT:	3 Kredi 5 AKTS 3 Credits 5 ECTS	T+P Saat: T+P (Hours):	2+1=3 2+1=3														
DERSİN TÜRÜ: COURSE TYPE:	SEÇMELİ ELECTIVE	DERSİN DİLİ Language of Instruction:	Türkçe														
ÖN KOŞULLARI: PREREQUISITES:	Yok None																
DERSİ VEREN:																	
DERSİN İÇERİĞİ: COURSE CONTENTS:	Bu ders, çeviri sürecinde terminoloji yönetiminin temel kavramlarını, kuramlarını ve pratik uygulamalarını inceler. <i>This course explores the fundamental concepts, theories, and practical applications of terminology management in the translation process.</i>																
DERSİN AMAÇLARI: COURSE OBJECTIVES:	Öğrencilere, sistematik terminoloji araştırması yapma, metinlerden terminolojik veri çıkarma, çok dilli terim bankaları geliştirme ve modern terminoloji yönetimi teknolojilerini profesyonel çeviri iş akışlarına entegre etme becerisi kazandırmaktır. <i>To equip students with the skills to conduct systematic terminology research, perform terminological data extraction from texts, develop multilingual termbases, and integrate modern terminology management technologies into professional translation workflows.</i>																
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI (Çıktıları): LEARNING OUTCOMES OF THE COURSE: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr style="background-color: #d3d3d3;"> <th style="width: 80%;">Öğrenme Çıktıları (ÖÇ) Learning Outcomes (LO)</th> <th style="width: 20%;">ÖY</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>The students who succeeded in this course should be able to:</td> <td></td> </tr> <tr> <td> ÖÇ-1 Terminoloji teorisinin temel prensiplerini ve kavramlar arası ilişkileri analiz eder. 1,5 </td> <td></td> </tr> <tr> <td> LO-1: Analyzes the fundamental principles of terminology theory and inter-conceptual relations. 1,5 </td> <td></td> </tr> <tr> <td> ÖÇ-2 Arapça kaynak metinlerden otomatik ve manuel araçlarla terminolojik veri çıkarımı (term extraction) yapar. 1,5 </td> <td></td> </tr> <tr> <td> LO-2: </td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Öğrenme Çıktıları (ÖÇ) Learning Outcomes (LO)	ÖY	Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler:		The students who succeeded in this course should be able to:		ÖÇ-1 Terminoloji teorisinin temel prensiplerini ve kavramlar arası ilişkileri analiz eder. 1,5		LO-1: Analyzes the fundamental principles of terminology theory and inter-conceptual relations. 1,5		ÖÇ-2 Arapça kaynak metinlerden otomatik ve manuel araçlarla terminolojik veri çıkarımı (term extraction) yapar. 1,5		LO-2:	
Öğrenme Çıktıları (ÖÇ) Learning Outcomes (LO)	ÖY																
Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler:																	
The students who succeeded in this course should be able to:																	
ÖÇ-1 Terminoloji teorisinin temel prensiplerini ve kavramlar arası ilişkileri analiz eder. 1,5																	
LO-1: Analyzes the fundamental principles of terminology theory and inter-conceptual relations. 1,5																	
ÖÇ-2 Arapça kaynak metinlerden otomatik ve manuel araçlarla terminolojik veri çıkarımı (term extraction) yapar. 1,5																	
LO-2:																	

	<i>Performs terminological data extraction from Arabic source texts using automatic and manual tools.</i>	
ÖÇ-3 LO-3:	<i>Arapçanın yapısal özelliklerini (kıyas, iştikak) göz önünde bulundurarak terim türetme ilkelerini açıklar.</i> <i>Explains term formation principles by considering the structural features of Arabic (analogy, derivation).</i>	1,5
ÖÇ-4 LO-4:	<i>Modern CAT araçlarını ve büyük dil modellerini (LLM) kullanarak standartlara uygun terim bankaları oluşturur ve yönetir.</i> <i>Creates and manages standard-compliant termbases using modern CAT tools and large language models (LLMs).</i>	1,5
ÖÇ-5 LO-5:	<i>Çeviri projelerinde terminolojik tutarlılığı sağlamak için kalite güvence (QA) süreçlerini uygular.</i> <i>Applies quality assurance (QA) processes to ensure terminological consistency in translation projects.</i>	1,5
ÖY: Ölçme ve değerlendirme yöntemi (1: Yazılı Sınav, 2: Sözlü Sınav, 3: Ev Ödevi, 4: Proje 5: Seminer / Sunum, 6: Dönem Ödevi, 7: Final Sınavı) AM: Assessment Methods and Criteria: (1: Midterm Exam, 2: Quiz / Oral Exam, 3: Homework, 4: Project, 5: Seminar / Presentation, 6: Term Paper, 7: Final Exam)		
DERSİN VERİLİŞ ŞEKLİ MODE OF DELIVERY: Yüz yüze face-to-face ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ: PLANNED LEARNING ACTIVITIES AND TEACHING METHODS: Anlatım, Alıştırma, Tartışma, Lecture, Exercises, Discussion etc.		

DERS AKIŞI
WEEKLY LECTURE PLAN

HAFTA WEEK	KONULAR TOPICS
1:	Dersin Konusu: Terminolojiye Giriş ve Çevirideki İşlevi <i>Topic: Introduction to Terminology and Its Function in Translation</i> Ön Hazırlık: Cabré'nin "Terminology: Theory, Methods and Applications" kitabından 1. Bölüm'ün (Introduction) incelenmesi (ss. 1-22). <i>Preparation: Examining Chapter 1 (Introduction) from Cabré's "Terminology: Theory, Methods and Applications" (pp. 1-22).</i> Anlatım, Tartışma <i>Lecture, Discussion</i>
2:	Dersin Konusu: Terminolojinin Dilbilimsel Temelleri: Kavramlar ve Terimler <i>Topic: Linguistic Foundations of Terminology: Concepts and Terms</i> Ön Hazırlık: Cabré'nin kitabından Kavramlar (Concepts) bölümünün okunması (ss. 25-37). <i>Preparation: Reading the Concepts chapter from Cabré's book (pp. 25-37).</i> Anlatım, Tartışma <i>Lecture, Discussion</i>
3:	Dersin Konusu: Arapçada Terim Türetme Yöntemleri I: İştikak ve Kıyas <i>Topic: Term Formation Methods in Arabic I: Derivation and Analogy</i> Ön Hazırlık: Ali Al-Kasimi'nin "علم المصطلح" kitabından Terim Türetme mekanizmaları bölümünün incelenmesi (ss. 225-239). <i>Preparation: Examining the Term Formation mechanisms chapter from Ali Al-Kasimi's "علم المصطلح" (pp. 225-239).</i> Anlatım, Tartışma <i>Lecture, Discussion</i>
4:	Dersin Konusu: Arapçada Terim Türetme Yöntemleri II: Ödünçleme ve Çeviri <i>Topic: Term Formation Methods in Arabic II: Borrowing and Translation</i> Ön Hazırlık: Arapça teknik bir metin üzerinden modern tıp/hukuk terimlerinin türetilme biçimlerinin analizi. <i>Preparation: Analysis of the formation methods of modern medical/legal terms on an Arabic technical text.</i> Anlatım, Uygulama <i>Lecture, Practice</i>
5:	Dersin Konusu: Metinlerden Terminolojik Veri Çıkarımı <i>Topic: Terminological Data Extraction from Texts (Term Extraction)</i>

	Ön Hazırlık: Bir Arapça kaynak metin üzerinden manuel ve otomatik terim tespiti egzersizi. <i>Preparation: Manual and automatic term identification exercise on an Arabic source text.</i> Anlatım, Uygulama <i>Lecture, Practice</i>
6:	Dersin Konusu: Sistematik Kavram Analizi <i>Topic: Systematic Concept Analysis</i> Ön Hazırlık: Wright & Budin'in "Handbook of Terminology Management" kitabından "Systematic Concept Analysis within a Knowledge-Based Approach to Terminology" bölümünün okunması (ss. 98-118). <i>Preparation: Reading "Systematic Concept Analysis within a Knowledge-Based Approach to Terminology" Chapter from Wright & Budin's "Handbook of Terminology Management" (pp. 98-118).</i> Anlatım, Tartışma <i>Lecture, Discussion</i>
7:	Vize öncesi genel tekrar <i>General Review before midterm examination</i>
8:	Ara Sınav Mid-term Exam
9:	Dersin Konusu: Kurumsal Terminoloji ve Uluslararası Veri Tabanları (UNTERM, IATE) <i>Topic: Institutional Terminology and International Databases (UNTERM, IATE)</i> Ön Hazırlık: BM (UNTERM) Arapça veri tabanında arama stratejileri üzerine vaka çalışması. <i>Preparation: Case study on search strategies in the UN (UNTERM) Arabic database.</i> Anlatım, Tartışma <i>Lecture, Discussion</i>
10:	Dersin Konusu: Sözlükbilim (Lexicography) ve Terminoloji Arasındaki Sınırlar <i>Topic: Boundaries Between Lexicography and Terminology</i> Ön Hazırlık: Arapça tek dilli sözlükler ile uzmanlık alanı terim sözlüklerinin karşılaştırılması. <i>Preparation: Comparison of Arabic monolingual dictionaries with specialized terminology dictionaries.</i> Anlatım, Tartışma <i>Lecture, Discussion</i>
11:	Dersin Konusu: Makine Çevirisi ve Dil Modellerinde (LLM) Terminoloji Entegrasyonu <i>Topic: Terminology Integration in Machine Translation and Language Models (LLMs)</i> Ön Hazırlık: Llama veya Gemma gibi yerel modellerde "prompt engineering" ile terim kısıtlaması uygulaması hakkında araştırma <i>Preparation: Searching on applying term constraints via prompt engineering in local models like Llama or Gemma.</i>

	Anlatım, Uygulama Lecture, Practice
12:	Dersin Konusu: Terminolojide Kalite Güvencesi (QA) ve Tutarlılık Denetimi <i>Topic: Quality Assurance (QA) and Consistency Checking in Terminology</i> Ön Hazırlık: Otomatik QA araçlarının büyük çaplı projelerde terminoloji denetimi fonksiyonlarının incelenmesi. <i>Preparation: Examining terminology check functions of automated QA tools in large-scale projects.</i> Anlatım, Uygulama Lecture, Practice
13:	Dersin Konusu: Dönem Projesi Sunumu: Çok Dilli Terim Bankası Geliştirme I <i>Topic: Term Project Presentation: Developing a Multilingual Termbase I</i> Ön Hazırlık: Öğrencilerin seçtikleri uzmanlık alanlarına dair Arapça kaynak metinleri derlemesi. <i>Preparation: Compilation of Arabic source texts regarding the students' chosen fields of specialization.</i> Sunum, Tartışma Presentation, Discussion
14:	Dersin Konusu: Dönem Projesi Sunumu: Çok Dilli Terim Bankası Geliştirme II <i>Topic: Term Project Presentation: Developing a Multilingual Termbase II</i> Ön Hazırlık: Öğrencilerin seçtikleri uzmanlık alanlarına dair Arapça kaynak metinleri derlemesi. <i>Preparation: Compilation of Arabic source texts regarding the students' chosen fields of specialization.</i> Sunum, Tartışma Presentation, Discussion
15:	Final öncesi genel tekrar <i>General Review before final examination</i>
16:	Yarıyıl Sonu Sınavı Final Exam

Ders Kitabı / Malzemesi	
Required Reading	
[1]	Maria Teresa Cabré (1999). <i>Terminology: Theory, Methods and Applications</i> . John Benjamins.
[2]	Ali Al-Kasimi (2008). <i>علم المصطلحات: أسسه النظرية وتطبيقاته العملية</i> (Terminology: Theoretical Foundations and Practical Applications).

[3]	Sue Ellen Wright & Gerhard Budin (1997). <i>Handbook of Terminology Management</i> . John Benjamins.
[4]	
[5]	

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ: EVALUATION SYSTEM:		Sayı Quantity	Katkı Payı (%) Percentage (%)
	Ara Sınav Midterm Exam	1	%25
	Sunum Presentation	1	%25
	Yarıyıl Sonu Sınavı Final Exam	1	%50

Derse katılım zorunludur. İntihal doğrudan dersten kalmaya neden olur.

Attendance is compulsory. Plagiarism leads to immediate dismissal from class.